

MAREMMANO-ABRUZZESE

(Il Cane Da Pastore Maremmano-Abruzzese)

Ensimmäinen viittaus valkoiseen lammaskoiraan, joka kuvaukseltaan sopii tämän päivän maremmano-abruzzeseen, löytyy Marcus Terentius Varron maataloutta käsittelevästä teoksesta Rerum Rusticarum noin vuodelta 28eKr. M-a on kotimaassaan Italiassa edelleen työkoira, joka vartioi lampaita susilta, varkailta ja karhuilta kuten vuosituhansia sitten. Rotu on levinnyt työkoirana myös USA:n ja Australian lammassarveille.

Ulkonäöltään m-a on suurikokoinen, voimakasrakenteinen, karkea, mutta samalla majesteettinen, ylväs ja ilmeeltään älykäs. Rungoltaan se on hiukan säkäänsä pidempi. Valkea turkki on runsas, karkeahko, rungonmyötäinen, suora tai kevyesti laineikas, mutta ei koskaan kihara. Alusvillan tulee olla runsas varsinkin talvella. Karva on lyhyttä kuono-osassa, korvissa ja tassujen etusivuilla ja muualla rungossa noin 8 cm. Pigmentin tulee olla musta kirsussa, huulissa, silmänympäryksissä, polkuanturoissa ja kynsissä. Silmät ovat vinot, mantelinmuotoiset, melko pienet, väriltään okrasta tumman ruskeaan ja luomien tulee olla tiiviit. Korvat ovat suhteellisen pienet (enintään 12 cm), v-muotoiset, päätä myötäilevät ja hyvin koiran mielialaa kuvastavat. Pää on kartiomainen ja muistuttaa parhaimmillaan jääkarhun päätä. Leuat ovat voimakkaat, purenta leikkaava ja huulet tiiviit.

Häntä on alas kiinnittynyt ja ulottuu kintereeseen. Lepotilassa häntä roikkuu alhaalla, mutta koiran ollessa valpas tai kiihtynyt, se nousee selän tasalle hännän pään kääntyessä ylöspäin. Liikkeet ovat sulavat ja vapaat. Ravi on tyypillinen liikkumistapa.

M-a on luonteeltaan ylpeä, rohkea, lahjomaton ja erittäin itsenäinen. Se kehittyy hitaasti ja on fyysisesti ja psyykkisesti valmis vasta 3-4 vuotiaana. Ystävät koira hyväksyy, mutta heidänkin seurassaan se pysyy valppaana.. Tunteettomat, lapset mukaan lukien, eivät sen sijaan ole tervetulleita. Koiraa tulee aina valvoa, sillä signaaliherkkänä se kokee helposti vieraan taholta tulevat ystävällisetkin eleet uhkana.

Ero nartun ja uroksen välillä ei ole vain ulkoinen. Uros on suurempi ja karkeampi, mutta silti ketterä ja sillä on komea leijonamainen harja. Se on ulospäinsuuntautuneempi, tunkeilevaisempi ja aggressiivisempi, varsinkin reviiä puolustaessaan. Narttu on sulavalinjaisempi, elegantimpi ja lähes kissamainen niin liikkeiltään kuin luonteeltaan. Se on lempeämpi ja pehmeämpi, mutta usein myös ujompi ja epäluuloisempi kuin uros.

Vartioidessaan isäntäänsä ja tämän omaisuutta tulee maremmano-abruzzesesta hyökkäävä ja se pyrkii uhkailemalla ja haukkumalla ajamaan asiattomat ihmiset ja eläimet pois.

Vartioimisvietistä saattaa muodostua ongelma ilman aikaista sosiaalistamista. Pentuiän positiivisia kokemuksia ei voi kyllin korostaa. Osta siksi koirasi vastuuntuntoiselta kasvattajalta, joka on käyttänyt aikaansa pentujen sosiaalistamiseen. Siitä sinun on hyvä jatkaa eteenpäin.

Vartioimisvaisto voimistuu usein 18 kk iästä alkaen. Tähän on syytä varautua kouluttamalla koiraa tottelevaiseksi. Koiraa ei pidä kouluttaa pakottamalla vaan sen kunnioitus ansaitaan muilla keinoin. Pyri viemään tahtosi läpi kekseliäisyydellä ja huumorilla, sillä taitamattomasti kohdeltu m-a ei unohda kokemaansa epäoikeudenmukaisuutta.

Rotu ei ole samanlainen paimenkoira kuin esim. colliet tai saksanpaimenkoira. Vuosituhansien itsenäinen työskentely on tehnyt koirasta omapäisen. Taitavalla ohjauksella m-a:n saa kuitenkin - niin kuin kaikki muutkin koirat - pitämään tottelemisesta. Omistajalta se vaatii kärsivällisyyttä, rauhallisuutta ja varmoja otteita. Rotu ei sovellu epävarmoihin käsiin, sillä etenkin uroksilla on taipumusta dominointiin. M-a muistaa ikävät asiat pitkään, joten sitä tulisi kasvukautena varjella epämiellyttäviltä kokemuksilta. Koirat vaistoavat ilmiömäisesti omistajansa mielenliikahdukset, joten omalla käyttäytymisellä on suuri merkitys koiran kasvussa tasapainoiseksi yksilöksi. Eli kun kotona ovat asiat hyvin, suhtautuu myös koira ympäristöönsä avoimemmin ja luottavaisemmin. Muista kuitenkin olla tarkkana, sillä rotu on todellakin yksi maailman parhaista vahtikoirista.

Jo pennusta koiralle tulee opettaa positiivisesti vahvistaen peruskäyttäytymistä ja viimeistään puolen vuoden iässä on hyvä aloittaa ryhmäkoulutus. Koulutuksen on aina oltava hauskaa, mielekästä ja vaihtelevaa, sillä m-a on älykäs ja oppivainen, mutta nopea kyllästymään. Nuoren maremano-abruzzesen tulisi saada mahdollisimman paljon positiivisia kokemuksia vieraista paikoista ja ihmisistä, joihin se muuten reagoi luontaisen epäluuloisesti.

Maremano-abruzzese on jalostuksen myötä oppinut tekemään itsenäisiä päätöksiä, joten siitä ei saa koskaan sokeasti tottelevaa vaan tänäkin päivänä se luottaa usein itseensä enemmän kuin omistajaansa. Koira ei välttämättä sovi kaupunkiin, sillä tiheään asutulla alueella haukkuminen saattaa aiheuttaa ongelman. Ulkokoirana se viihtyy parhaiten pihalla, jossa se saa vapaasti liikkua ja vartioida. Sillä tulee kuitenkin aina olla vapaa pääsy perheen pariin. Rotua ei suositella ensimmäiseksi koiraksi. Kotioloissa m-a on vaatimaton, hillitty, rauhallinen eikä tee suurta numeroa itsestään.

Suomeen rotu tuli vuonna 1978. Ensimmäinen suomalainen pentue syntyi vuonna 1988. Vuonna -92 koiria oli maassamme noin 70 kpl.

Tämä on ensimmäinen suomenkielinen kuvaus rodustamme ja sen ovat tehneet Marja Malmisalo ja Margareta Tapiovaara-Momo.